NOTAT

Prosjekt: **Naturmangfold Gamle Ringeriksvei 30**
Notat nr: **NRAS-NOTAT NR. 22-06-04**
Emne: **Kartlegging av naturmangfold ifm. reguleringsplan ved Gamle Ringeriksvei 30**
Oppdragsgiver: **Bekkestua Syd III AS, c/o Profier AS**
Kontaktperson: **Steinar Skui (mob. 90806575/e-post: steinar.skui@profier.no)**

Forfatter av denne rapporten: Erlend Tandberg Grindrud Dato: 04.06.2022

Kartlegging av naturmangfold i planområde (grn.17/bnr. 49 og 17/67) ifm. reguleringsplan ved Gamle Ringeriksvei, Bærum kommune

Innledning og bakgrunn

I forbindelse med etablering av leiligheter, næringsbygg, adkomstvei og gangvei på eiendom ved Gamle Ringeriksvei i Bærum (Figur 1), har NaturRestaurering (NRAS) på oppdrag fra Profier AS, undersøkt området for naturverdier og fremmedarter.

Figur 1. *Kartskisse over planområdet ved Gamle Ringeriksvei 30, med bygg i hvitt, adkomstvei i grått og gangstier i gult. Kilde: Arcasa Arkitekter AS*

NRAS legger til grunn for dette notatet at hele planområdet vil bli berørt, enten ved etablering av bebyggelse eller ny grønnstruktur (Figur 1). Bakgrunnen for kartleggingen er at Bærum kommunes avdeling Natur og idrett v/PLNK har etterspurt en naturmangfoldskartlegging innenfor planområdet, slik at kunnskapsgrunnlaget iht. Naturmangfoldlovens § 8 kan anses som oppfylt.

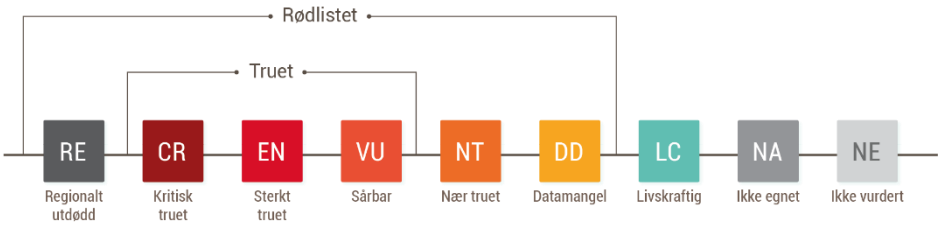
Datagrunnlag og befaring

Innhenting av eksisterende informasjon fra Naturbase [1] viser at planområdet i sørøst ligger anslagsvis 15 m fra naturtypen "Store gamle trær" (Figur 4) , kartlagt etter DN-håndbok 13-metodikk [2]. Natur i Norge (NiN)-naturtyper er ikke registrert innenfor eller i umiddelbar nærhet til planområdet [1], og det samme gjelder for Miljøregistrering i Skog (MiS)-livsmiljøer, ifølge NIBIOs Kilden [3]. Berggrunnen i området består av leirskifer [4] og er derav kalkrik iht. Økologiske grunnkart [5], noe som indikerer potensial for kalkkrevende arter. Planområdet ligger også i boreonemoral klimatisk sone [5], som gir gunstige levevilkår for mange varmekrevende arter. I Artskart [6] finnes det ingen tidligere artsregistreringer innenfor eller i umiddelbar nærhet til planområdet. Vestre del av området er på flybilder [7] trebevokst (Figur 2), mens planområdet i øst hovedsakelig er dekket av plen.

Figur 2. *Planområdets avgrensning er markert med rød linje. For naturtypen "Store gamle trær"; se skravert sirkel til høyre. Kilder: Naturbase.no og Kartverket.*

Befaringen ble foretatt av vegetasjonsøkolog Erlend Tandberg Grindrud fra NRAS den 25. mai 2022. Under befaringen ble planområdet grundig kartlagt etter Miljødirektoratets (MD) kartleggingsinstruks fra 2021 [8], basert på NiN 2.2.0. Registrering av rødlistede naturtyper [9], utvalgte naturtyper og naturtyper med stor økologisk funksjon ble vektlagt. I sammenheng med naturtypekartleggingen ble rødlistede arter [10] (Figur 3) og fremmedarter [11] (Figur 4) også ettersøkt og kartfestet. Fremmedarter er arter som opptrer utenfor sitt naturlige utbredelsesområde, og som regnes som uønskede i Norge. Rødlistede arter er arter som forekommer naturlig i Norge, men som vurderes å ha risiko for å bli utryddet.

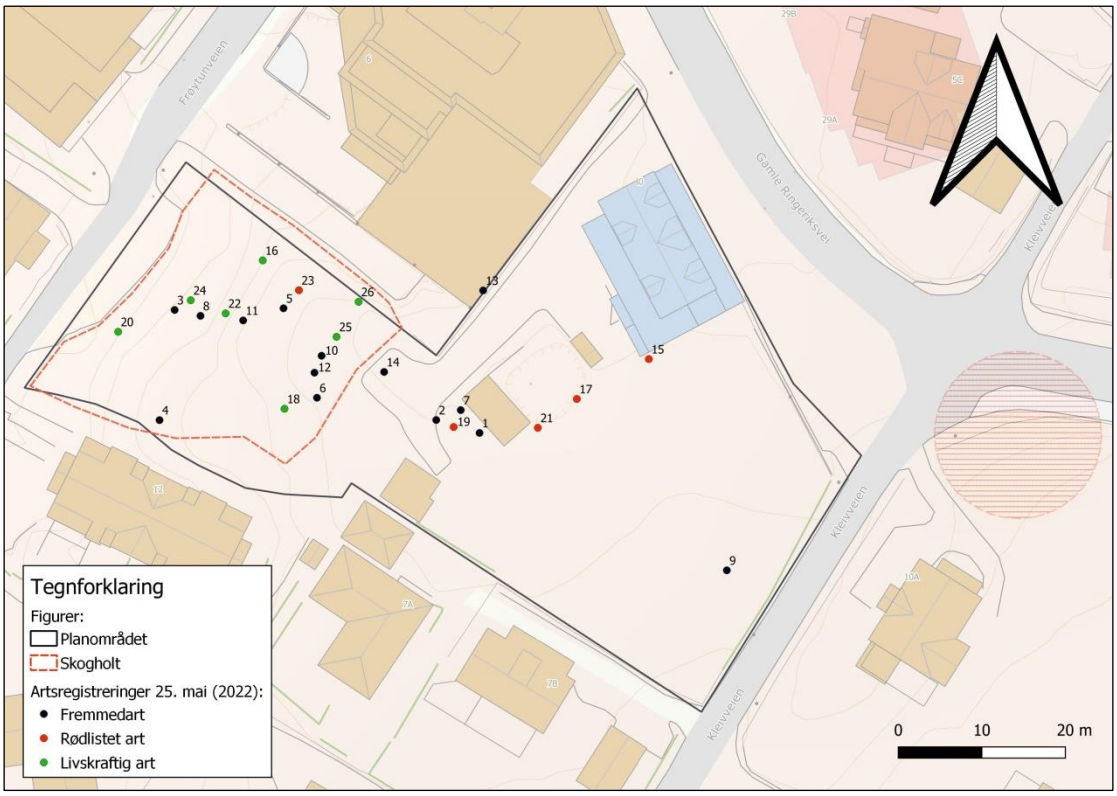
Figur 3. *Arter vurdert til en av kategoriene DD, NT, VU, EN, CR eller RE betegnes som rødlistet (inne på rødlista). Arter i kategoriene LC, NA eller NE er ikke rødlistet. Kilde: Artsdatabanken*

Figur 4. *Graderingen av fremmedarter i "Fremmedartslista 2018". Når fremmede arter vurderes blir de plassert i en av følgende kategorier: SE* svært høy risiko; *HI* høy risiko; *PH* potensielt høy risiko; *LO* lav risiko, *NK* ingen kjent risiko*. Kilde: Artsdatabanken*

Resultater og diskusjon

Skogholtet i vest (Figur 5) er en mosaikk av naturtypene "Frisk lågurtedellauvskog" og "Gammel furuskog med gamle trær". Førstnevnte naturtype er kategorisert som "nær truet" på Rødliste for naturtyper 2018 [9] og har en "sentral økosystemfunksjon" iht. MDs kartleggingsinstruks [8]. Sistnevnte naturtype Gammel furuskog med gamle trær er ikke rødlistet, men har en sentral økosystemfunksjon [8]. De to naturtypene har imidlertid minsteareal for registrering på henholdsvis 1 dekar (daa) og 2 daa iht. kartleggingsinstruksen. I samsvar med minstearealet er følgelig ingen naturtyper registrert i skogholtet, som måler ca 0,8 daa.

Figur 5. *Kartskisse over planområdet, med avgrensning av planområdet og skogholt, og artsregistreringer fra befaring den 25. mai. For oversikt over fremmedarter, rødlistede arter og livskraftige arter som er gitt nummer; se Tabell 1.*

I skogholtet er øvre kronesjikt dominert av overstandere (eldre trær fra forrige tregenerasjon) av furu (Bilde 1; se vedlegg), samt enkelte overstandere av hengebjørk og spisslønn. Nedre kronesjikt består av unge trær av artene spisslønn, ask, hegg, rogn, selje og morell, der spisslønn forekommer frekvent (Bilde 2) og de øvrige treslagene sparsomt. I busk- og feltsjiktet vokser markjordbær og hassel, i tillegg til fremmedarter som omtales seinere i dette notatet. Feltsjiktet (vegetasjonssonen nærmest bakken) er vegetasjonsfattig (Bilde 2), noe som er typisk i edelløvskog og skyldes utskygging fra trekronene. Av dødved forekommer spredte læger (liggende dødved) på 30-50 cm omkrets, av nyere dato. Lite gammel, nedbrutt dødved i skogholtet, indikerer at dødvedkontinuiteten er brutt, noe som gjør funn av sjeldne/rødlistede vedboende sopp og insekter lite sannsynlig. Likevel har flere overstandere av furu tilløp til panserbark (grove barkflak; se Bilde 3), flate kroner og til dels nedbøyde greiner; noe som signaliserer høy alder (trolig 200-250 år) hos flere trær. Skogholtet har derav en viss trekontinuitet, som gir grunnlag for at krevende jordboende sopp (spesielt symbiotisk mykorrhiza-sopp) kan forekomme. For identifisering av jordboende sopp må undersøkelser gjennomføres i soppsesongen om høsten. Gitt skogholtets reduserte areal er det likevel uvisst om krevende arter kan ha overlevd her, da små "naturøyer" i et sterkt menneskepåvirket landskap som regel mister arter over tid. Arealet på små naturøyer er ofte utilstrekkelig for å opprettholde bærekraftige populasjoner av arealkrevende arter.

Det ble registrert flere rødlistede almetrær ("Sterkt truet" (EN); se Figur 4) (Bilde 4) under befaringen, samt noen yngre asketrær (EN). Asketrærne ble kun unntaksvis kartlagt, da yngre asketrær og askespirer forekommer svært frekvent på mange lokaliteter i boreonemoral sone, og ikke anses som en indikator på høy naturverdi. Almetrærne var noe eldre og grovere, men heller ingen av disse var biologisk gamle. For funnsted og informasjon om de registrerte rødlistede artene; se Tabell 1, Figur 3 og Figur 5.

Av fremmede arter ble russekål, vinterkarse, blåhegg, rødhyll, gullregn, vårpengeurt, mahonie, edelgran og skvallerkål registrert under befaringen. Flere av disse er gradert som "Svært høy risiko" på Fremmedartslista 2018 [11] (Tabell 1). Ingen av artene hadde store forekomster, men ble observert spredt innenfor planområdet. For funnsted og informasjon om de registrerte fremmede artene; se Tabell 1, Figur 4 og Figur 5.

Tabell 1. *Liste over kartfestede artsfunn fra befaring 5. oktober. Artsfunn er gitt numre som korresponderer med Figur 5.*

Nummer	Navn	Kommentar	Gradering RL/FL	Breddegrad,WGS84	Lengdegrad,WGS84
1	vårpengeurt		Potensielt høy risiko (PH)	59.915038	10.588761
2	edelgran		NR (ikke risikovurdert)	59.915053	10.588669
3	skvallerkål		NR	59.915178	10.588115
4	gullregn		Svært høy risiko (SE)	59.91506	10.588077
5	rødhyll		SE	59.915177	10.588348
6	russekål		SE	59.91508	10.588415
7	russekål		SE	59.915063	10.588722
8	mahonie		PH	59.915171	10.58817
9	skvallerkål		NR	59.914884	10.589283
10	vinterkarse		SE	59.915125	10.588427
11	edelgran		NR	59.915165	10.588261
12	blåhegg		SE	59.915107	10.588411
13	vinterkarse		SE	59.915191	10.588776
14	russekål		SE	59.915106	10.58856
15	alm	Biologisk ungt	Sterkt truet (EN)	59.915113	10.589127
16	hengebjørk	Gammelt tre, overstander (Os.)	Livskraftig (LC)	59.915229	10.588306
17	alm	Biologisk ungt	EN	59.915072	10.588971
18	furu	Gammel tre, (Os.)	LC	59.915069	10.588345
19	alm	Biologisk ungt	EN	59.915045	10.588706
20	spisslønn	Middelaldrende, (Os.)	LC	59.915156	10.587993
21	alm	Biologisk ungt	EN	59.915042	10.588886
22	furu	Gammel tre, (Os.)	LC	59.915173	10.588224
23	ask	Biologisk ungt	EN	59.915196	10.588382
24	hengebjørk	Gammel tre, (Os.)	LC	59.915188	10.58815
25	furu	Gammel tre, (Os.)	LC	59.915145	10.58846
26	furu	Gammel tre, (Os.)	LC	59.915182	10.588509

*Forkortelsen FL betyr fremmedartsliste og baserer seg på "Fremmedartslista 2018", mens RL betyr rødliste og baserer seg på "Norsk rødliste for arter 2021".

Plenen øst i planområdet er næringsrik, noe som gir dominans av nitrofile arter; eksempelvis løvetann (Bilde 5). I næringsrik plen utkonkurreres konkurransesvake arter av et fåtall dominante arter, og karplantefloraen blir dermed fattig. Plenens verdi for naturmangfold er

derfor svært redusert. Hekkene omkring plenen har heller ikke nevneverdig verdi for biologisk mangfold.

Oppsummering av funn

Naturtypemosaikken av "Frisk lågurtedellauvskog" og "Gammel furuskog med gamle trær" vest i planområdet er for liten (0,8 daa) til utfigurering iht. MDs kartleggingsinstruks [8]. Her må det likevel bemerkes at flere biologisk gamle trær, hovedsakelig furuer, gir naturtypene verdi. Innslag av fremmedarter samt historisk hogst (som har brutt dødvedkontinuiteten i naturtypene) trekker verdien noe ned.

Almetrærne innenfor planområdet er unge og utgjør ikke en del av den kartlagte naturtypen. Trærne bør likevel regnes som å ha "noe verdi", både fordi trærne ikke bærer preg av sykdom (jf. almesjuken) og fordi arten er "Sterkt truet" iht. Norsk rødliste for arter 2021 [10]. Plen, hekker og øvrig areal i planområdet regnes ikke som viktige for naturmangfoldet.

Referanser

[1] Miljødirektoratet, «Naturbase». https://geocortex01.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase (åpnet 10. august 2021).

[2] Direktoratet for naturforvaltning, «Håndbok 13. Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold.» Direktoratet for naturforvaltning, 2007.

[3] NIBIO, «Kilden - Arealinformasjon». https://kilden.nibio.no/?lang=nb&topic=arealinformasjon&bgLayer=farger_cache&X=6633068.38&Y=167661.07&zoom=9.834762714951484&layers_opacity=0.75,0.75,0.75,0.75&layers=basis_eiendomsgrenser,eksterne_rodlistede_arter,eksterne_naturtyper_nin,eksterne_naturtyper&catalogNodes=226,237# (åpnet 10. august 2021).

[4] Norges geologiske undersøkelser, «API og WMS-tjenester | Norges geologiske undersøkelse». https://www.ngu.no/emne/api-og-wms-tjenester (åpnet 31. mai 2022).

[5] Artsdatabanken, «Økologiske grunnkart». https://okologiskegrunnkart.artsdatabanken.no/?lng=18.237304687500004&lat=64.01758645527458&favorites=false (åpnet 10. august 2021).

[6] Artsdatabanken, «Artskart». https://artskart.artsdatabanken.no/app/#map/427864,7623020/3/background/topo2/filter/%7B%22IncludeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22NotRecovered%22%3A%5B2%5D%2C%22CenterPoints%22%3Atrue%2C%22Style%22%3A1%7D (åpnet 10. august 2021).

[7] Finn.no, «FINN Mulighetenes marked», *FINN.no*. https://kart.finn.no/ (åpnet 31. mai 2022).

[8] Miljødirektoratet, «Kartleggingsinstruks. Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2». Miljødirektoratet, 2021. [Online]. Tilgjengelig på: https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2021/februar-2021/kartleggingsinstruks---kartlegging-av-terrestriske-naturtyper-etter-nin2/

[9] Artsdatabanken, «Rødliste for naturtyper 2018». https://www.artsdatabanken.no/pages/245369 (åpnet 6. september 2021).

[10] Artsdatabanken, «Norsk rødliste for arter 2021 - Artsdatabanken». https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/ (åpnet 7. desember 2021).

[11] Artsdatabanken, «Fremmedartslista 2018». https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018 (åpnet 10. august 2021).

Vedlegg

1. Bilder 1 - 5

Vedlegg 1

Bilde 1. *Naturtypemosaikken har overstandere av biologisk gamle furutrær.*

Bilde 2. *Det forekommer mye spisslønn i skogholtet.*

Bilde 3. *Flere furu-overstandere har tilløp til panserbark eller har dannet panserbark, som på dette treet.*

Bilde 4. *En rekke med almetrær synes til høyre i bildet.*

Bilde 5. *Næringsrik plen med bl.a. løvetann. Bakerst i bildet synes overstandere av furu-overstandere i naturtypemosaikken, i midten og til høyre vokser almetrær.*